

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Onafhankelijk toezichthouder voor
de Vlaamse audiovisuele media

ALGEMENE KAMER

**ZAAK VAN VRM t. NV VLAAMSE RADIO- EN
TELEVISIEOMROEPORGANISATIE**

(dossier nr. 2017/298)

BESLISSING nr. 2017/046

13 november 2017

In de zaak van VRM tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie,

De Vlaamse Regulator voor de Media (algemene kamer), samengesteld uit:

Dhr P. SOURBRON, *voorzitter*,
Dhr C. ADAMS, *ondervoorzitter*,
Dhr R. LANNOO,
Mevr P. VALCKE,
Mevr K. VAN DER PERRE, *leden*

en Dhr D. PEEREMAN, *griffier*,

Na beraadslaging op 13 november 2017,
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

PROCEDURE

1. Ingevolge de algemene opdracht, vastgesteld bij kaderbeslissing van 14 juli 2014 tot het uitvoeren op bepaalde tijdstippen en op basis van steekproeven van gerichte controles inzake de naleving van de regels en voorschriften aangaande commerciële communicatie door de Vlaamse televisieomroeporganisaties, werd door de onderzoeksceel van de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: de VRM) de uitzending van 'Dagelijkse Kost' d.d. 19 september 2017 via het omroepprogramma Eén, aan een onderzoek onderworpen.
2. Op 18 oktober 2017 legt de onderzoeksceel van de VRM aan de algemene kamer van de VRM een rapport voor aangaande mogelijke overtredingen van de regelgeving tijdens de bovengenoemde uitzending.
3. Op 23 oktober 2017 beslist de algemene kamer van de VRM om, op basis van het onderzoeksrapport, tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (hierna: VRT), met maatschappelijke zetel Auguste Reyerslaan 52 te 1043 Brussel, een procedure op tegenspraak op te starten.
4. Deze beslissing wordt samen met het onderzoeksrapport bij aangetekende brief van 24 oktober 2017 aan VRT meegedeeld.

5. VRT bezorgt de schriftelijke opmerkingen van 10 november 2017 aan de VRM.
6. VRT maakt geen gebruik van de mogelijkheid om mondeling toelichting te geven op de zitting van 13 november 2017.

DE FEITEN

7.1. De onderzoeksceel stelt vast dat de aflevering d.d. 19 september 2017 van het programma 'Dagelijkse Kost', een Vlaams kookprogramma en productie van 'Hotel Hungaria', omstreeks 18u15 begint en veertien minuten duurt.

Volgens de onderzoeksceel wordt aangegeven dat het programma productplaatsing bevat : rechts bovenaan het beeldscherm wordt het PP-logo bij de aanvang en aan het einde van het programma geprojecteerd. Het programma bevat onder meer productplaatsing voor 'Kitchen Aid' en 'Pur Natur'. Dat laatste is een merk voor producten zoals yoghurt, melk, room en ijs.

Voor en na het programma worden sponsorboodschappen voor 'Randstad' en 'Miele' uitgezonden. Tijdens de aftiteling van het programma wordt eveneens de sponsor 'Scotch&Soda' vermeld.

7.2. De onderzoeksceel stelt vast dat de melk 'Pur Natur' reeds bij het begin van het programma in het midden van het werkblad wordt geplaatst waardoor de verpakking met het duidelijk leesbare logo van 'Pur Natur' bijna ononderbroken centraal in beeld verschijnt. Het product wordt slechts gedurende enkele seconden in het midden van het programma effectief gebruikt, waarna het opnieuw centraal in beeld wordt geplaatst.

Naar het einde van het programma toe wordt het product verplaatst waardoor het logo van 'Pur Natur' niet meer zichtbaar in beeld wordt gebracht.

Het product 'Pur Natur' wordt niet auditief vermeld.

Op deze manier komt het product van 'Pur Natur' volgens de onderzoeksceel gedurende vier minuten prominent in beeld.

De onderzoeksceel is van oordeel dat het product 'Pur Natur' hierdoor overmatige aandacht krijgt waardoor het programma niet voldoet aan artikel 100, § 1, 3°, van het Mediadecreet.

TOEPASSELIJKE REGELS

8. Artikel 100, § 1, 3°, van het Mediadecreet bepaalt :

“De programma’s die productplaatsing bevatten, voldoen aan al de volgende voorwaarden :

(...)

3° het product of de dienst in kwestie krijgt geen overmatige aandacht.”

A. Argumenten van de aangeklaagde omroeporganisatie

9.1. VRT deelt mee samen met het productiehuis afspraken te hebben gemaakt met bepaalde samenwerkingspartners, waaronder ‘Pur Natur’, voor de levering van producten nodig voor het programma. De omroeporganisatie bevestigt dat het daarbij om productplaatsing gaat.

VRT legt uit dat de televisiekok aan het begin van de bewuste aflevering alle ingrediënten, waaronder de betrokken bus melk, voor de bereiding klaar zet. Dit hoort tot de normale en natuurlijke ‘workflow’ van menig (televisie)kok. De omroeporganisatie wijst er op dat het daarbij niet onlogisch is dat bepaalde producten, zoals melk en boter, tijdig uit de koelkast worden gehaald om op kamertemperatuur te komen. Dat verklaart volgens VRT de aanwezigheid van de bus melk op het werkblad vanaf het begin van het programma.

Door de centrale plaats van deze ingrediënten op het werkblad en het bijzonder sprekende en in het oog springende logo van het merk ‘Pur Natur’, heeft deze toevallige combinatie van elementen er volgens de omroeporganisatie toe geleid dat dit product meer de aandacht trok dan de andere ingrediënten.

VRT en het productiehuis begrijpen dat het betrokken product daardoor meer opvallend in beeld kwam en dat er op grond daarvan besloten zou kunnen worden dat deze aandacht een overmatig karakter heeft.

De omroeporganisatie en het productiehuis erkennen dat een andere aanpak, met aandacht voor de bijzondere onderscheidende eigenschappen van het logo van ‘Pur Natur’, op zijn plaats zou zijn geweest. VRT en het productiehuis beloven hun aanpak aan te passen zodat tegemoet wordt gekomen aan de opmerking van de onderzoekscel.

9.2. Tenslotte deelt de omroeporganisatie de kijkcijfers en het marktaandeel mee.

B. Beoordeling

10.1. Overeenkomstig artikel 99 van het Mediadecreet is het omroeporganisaties toegestaan om programma's uit te zenden die productplaatsing bevatten, tegen betaling dan wel na gratis aanlevering van de betreffende goederen of diensten (zoals bij productiehulp).

Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat in het programma 'Dagelijkse Kost, zoals uitgezonden tijdens de onderzochte periode, productplaatsing aanwezig is. Dit wordt niet betwist door VRT, die het PP-logo bij de aanvang, na de onderbreking en aan het einde van elke aflevering heeft aangebracht.

10.2. Artikel 100, § 1, van het Mediadecreet bepaalt de voorwaarden waaraan programma's die productplaatsing bevatten, moeten voldoen. Zo mogen onder meer de producten of diensten in kwestie geen overmatige aandacht krijgen.

10.3. Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat in het programma 'Dagelijkse Kost' van 19 september 2017 productplaatsing voor 'Pur Natur' aanwezig is, waarbij de opstelling van het betrokken product en de duurtijd waarin dit in beeld komt van dien aard zijn dat VRT de limieten overschrijdt van de aandacht die ingeval van productplaatsing aan het product in kwestie mag worden besteed.

Gedurende vier minuten van het veertien minuten durende programma is er een prominente en constante aanwezigheid van het product van 'Pur Natur' in het midden van het werkblad, waarbij het logo bijna onafgebroken duidelijk zichtbaar en centraal in beeld wordt gebracht. Hierdoor is er sprake van overmatige aandacht.

VRT betwist de feiten als dusdanig niet.

Het argument dat bepaalde ingrediënten, waaronder melk en boter, tijdig uit de koelkast moeten worden gehaald om op kamertemperatuur te komen, een handeling die tot de normale en natuurlijke 'workflow' van een (televisie)kok zou horen, verantwoordt niet dat deze producten daarom van bij het begin van het programma in het midden van het werkblad geplaatst moeten worden, waardoor ze bijna ononderbroken centraal in beeld verschijnen. Dat argument overtuigt zeker niet wanneer de omroeporganisatie zich, zoals in deze zaak, zelf al bewust is van het bijzonder sprekende en in het oog springende logo van het betrokken merk.

Door op de hierboven beschreven wijze overmatige aandacht te besteden aan het merk 'Pur Natur' tijdens het programma 'Dagelijkse Kost', zoals uitgezonden op 19 september 2017, heeft VRT een inbreuk begaan op artikel 100, § 1, 3°, van het Mediadecreet.

10.4. Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat het programma in prime time werd uitgezonden en een groot aantal kijkers heeft bereikt. Een administratieve geldboete van 10.000 euro is in dit geval dan ook een gepaste sanctie.

OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

In hoofde van NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie een inbreuk vast te stellen op artikel 100, § 1, 3°, van het Mediadecreet;

Overeenkomstig artikel 228, 4°, van het Mediadecreet NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie een administratieve geldboete van 10.000 euro op te leggen.

Aldus uitgesproken te Brussel op 13 november 2017.

D. PEEREMAN
griffier

P. SOURBRON
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.